

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2010-08-19

M2010/3420/R

Miljödepartementet

Camilla Adolfsson
08-405 34 69

Remiss med förslag till ny plan- och byggförordning*Sammanfattning*

Som en följd av den nya plan- och bygglagen (2010:900) föreslås i denna remiss en ny plan- och byggförordning. Den nya förordningen ersätter nuvarande plan- och byggförordningen (1987:383), förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, förordningen (1999:371) om kontroll av hissar och vissa andra motordrivna anordningar i byggnadsverk och förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem.

Den nya förordningen föreslås träda i kraft samtidigt med den nya lagen dvs. den 2 maj 2011.

För att underlätta analysen av författningsförslaget anges efter varje paragraf dels i en första parentes om innehållet i paragrafen är nytt eller hämtat helt eller delvis från tidigare bestämmelse, dels i en andra parentes vilket bemyndigande som finns för bestämmelsen.

Bakgrund

Regeringen beslutade propositionen En enklare plan- och bygglag (prop. 2009/10:170) den 18 mars i år. Riksdagen antog regeringens förslag den 21 juni (bet. 2009/10:CU 25, rskr 2009/10:366). Den nya lagen träder i kraft den 2 maj 2011.

Som en följd av den nya lagen behöver en uppdatering ske av plan- och byggreglerna på förordnings- och föreskriftsnivå.

För att underlätta tillämpningen av plan- och byggbestämmelserna föreslås att de nuvarande förordningsbestämmelserna med anknytning till plan- och bygglagen samlas i en förordning i stället för i fyra olika förordningar som i dag (plan- och byggförordningen (1987:383), förord-

ningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, förordningen (1999:371) om kontroll av hissar och vissa andra motordrivna anordningar i byggnadsverk och förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem). Jämfört med nuvarande förordningsbestämmelser bör en modernisering av språket göras samtidigt som de nya bestämmelserna bör kapitelindelas och struktureras, så långt som är lämpligt, på samma sätt som i lagen. Precis som i lagen införs på förordningsnivå definitioner av olika termer och uttryck för att underlätta tillämpningen. I de delar bestämmelser har förts över från nuvarande förordningar och dessa bestämmelser innehåller otydligheter har de nya bestämmelserna så långt som har varit möjligt förtydligats i syfte att underlätta tillämpningen.

Förslaget

1 kap. Definitioner

Utöver en inledande bestämmelse med information om bemyndigande för respektive paragraf i förordningen består första kapitlet av 11 paragrafer som antingen innehåller legaldefinitioner för termer i förordningen eller en beskrivning av betydelsen av olika termer i plan- och bygglagen respektive i föreskrifter eller beslut som meddelas i anslutning till lagen eller förordningen. Vissa legaldefinitioner är nya (jfr 4, 5, 7 och 9–11 §§), andra har hämtats från tidigare föreskrifter (3, 6 och 8 §§). Definitionerna underlättar tillämpningen av i första hand förordningens bestämmelser. De nya definitionerna ska motsvara nuvarande rättstillämpning.

2 kap. Planer och områdesbestämmelser

I 2 § görs en anpassning till de nya bestämmelserna i lagen om *granskning* av planer.

7 och 8 §§ är nya. I 7 § regleras till vilka myndigheter och övriga organ som kommunen ska skicka ett beslut om en översiktsplans aktualitet enligt 3 kap. 27 § plan- och bygglagen. I 8 § framgår att kommunen inte behöver skicka handlingar om detaljplaner och områdesbestämmelser till länsstyrelsen om länsstyrelsen har beslutat att myndigheten tar del av dessa handlingar på annat sätt (exv. via Internet)

3 kap. Krav på byggnadsverk och anordningar

Bestämmelserna i kapitlet överensstämmer i huvudsak med nuvarande bestämmelser med krav på byggnader alternativt byggnadsverk i förordning (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, mm (BVF) samt 3 kap. 14 § och 17 kap. 21 § plan- och bygglagen (1987:10).

De nya bestämmelserna på förordningsnivå har dock förändrats dels till följd av att vissa krav har flyttats från lag till förordningsnivå, dels då några krav har flyttats från förordningsnivå till lagnivå (se 2 och 3 §§). För att underlätta för läsaren har de bestämmelser som rör ett visst tekniskt egenskapskrav eller utformningskrav samlats under en rubrik med det kravets namn. Efter bestämmelserna med de tekniska egenskapskraven har bestämmelserna om *när* kraven ska uppfyllas samlats. Liksom tidigare ska en del krav uppfyllas endast vid nybyggnad, ändring etc. medan andra krav alltid ska uppfyllas.

God form-, färg- och materialverkan

Rubriken före 4 § "God form-, färg- och materialverkan" är en följd av att uttrycket "Estetiskt tilltalande" i nuvarande plan- och bygglag har ersatts av uttrycket "God form-, färg- och materialverkan" i den nya plan- och bygglagen.

Enligt nuvarande bestämmelser ställs kravet på god form-, färg- och materialverkan på alla lovpliktiga andra anläggningar än byggnader enligt 3 kap. 14 § första stycket. I 4 § andra stycket förordningsförslaget har kravet inskränkts något. För lovpliktiga upplag, materialgårdar och tunnlar som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift ställs kravet på god form-, färg- och materialverkan endast om det behövs för att uppfylla kravet på hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen samt intresset av en god helhetsverkan (jfr 2 kap. 6 § första stycket 1 nya PBL).

Även kravet på god form-, färg- och materialverkan på skyltar och ljusanordningar begränsas något genom att färre skyltar görs lovpliktiga i 6 kap. 3 § (jfr 4 § första stycket 2).

Tillgänglighet och användbarhet

Jämfört med det nuvarande kravet på tillgänglighet och användbarhet på byggnader som innehåller bostäder, arbetslokaler eller lokaler till vilka allmänheten har tillträde i 12 § BVF har i 5 § detta krav utökats till att gälla alla byggnader utom de för vilka undantag ges i 8 kap. 6 § nya PBL (vissa arbetslokaler och fritidshus med högst två bostäder). Ändringen är en följd av de nya bestämmelserna om tillgänglighet i 8 kap. 1 § nya PBL.

Kravet på hiss är detsamma som i dag. 5 § är i denna del justerad jämfört med nuvarande 12 § BVF till följd av de nya definitionerna av "vind" och "våning".

Mot bakgrund av att man i 8 kap. i den nya lagen gör skillnad på utformningskrav om tillgänglighet och användbarhet på byggnader (8 kap. 1 § 3) som provas i samband med bygglov samt tekniska egenskapskrav om tillgänglighet och användbarhet på byggnadsverk som bedöms i samband med beslut om startbesked (8 kap. 4 § första stycket 8) förtydligas i 6 § i vilken utsträckning utformningskravet om tillgänglighet och användbar-

het på byggnader också ska gälla för andra anläggningar än byggnader. För det första ska kravet ställas endast om anläggningarna behövs med hänsyn till anläggningens syfte och behovet av tillträde för allmänheten (andra stycket). För det andra begränsas kravet till att gälla endast vissa lovpliktiga anläggningar enligt 6 kap. 1 §. De som inte omfattas bedöms inte behöva vara tillgängliga eller användbara för alla (dvs. vindkraftverk, murar och plank samt fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser).

Av 7 § framgår att de nuvarande bestämmelserna om handikappanpassning av vissa byggnader i 17 kap. 21 § PBL har flyttats till en egen förordning.

Säkerhet vid användning

I 12 § ställs krav på vissa säkerhets- och skyddsanordningar. Bestämmelserna motsvarar de som finns i 17 kap. 20 § plan- och bygglagen (1987:10) och 17 a–c §§ BVF. För att bestämmelserna om hissar i punkten 4 helt ska motsvara 17 a–c §§ BVF behöver de läsas tillsammans med föreslagna 20–22 §§ samt punkten 4 i övergångsbestämmelserna. Jämfört med nuvarande bestämmelser om hissar förtydligas att för dem som frivilligt satt in en korgdörr eller annat lämpligt skydd i korgöppningen ställs inget krav på varningsskylt enligt punkten 4 b.

Uppfyllande av kraven

Bestämmelserna i 18–24 §§ reglerar vid vilken tidpunkt utformningskraven och de tekniska egenskapskraven ska uppfyllas. 23 § motsvarar i sak nuvarande 16 § BVF men är ändrad för att stå i överensstämmelse med de nya bestämmelserna om ombyggnad respektive kontrollplan i nya PBL.

I 24 § förtydligas hur 8 kap. 7 § första stycket andra meningen ska tillämpas. Avsikten är att kraven på tillgänglighet och användbarhet vid ombyggnad och andra ändringar ska motsvara de som finns i dag i 14 och 15 §§ BVF.

4 kap. Krav på byggprodukter m.m.

Bestämmelserna om byggprodukter i förordningsförslaget är hämtade från nuvarande BVF. Bestämmelserna är i huvudsak en följd av Sveriges genomförande av rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter (byggproduktdirektivet), men det finns också helt nationella bestämmelser exempelvis om typgodkännande. De nya bestämmelserna har omformulerats dels för att underlätta tillämpningen, dels för att anpassa dem till de nya bestämmelserna om ackreditering och marknadskontroll inom EU (EU-förordning 765/2008). Samtidigt har några av de tidigare bestämmelserna med alternativa förfaranden strukits då de aldrig

genomförts på EU-nivå (nuv. 21 § första stycket 3, 22 § och 31-35 §§ BVF).

Inom kort planeras en ny EU-förordning om byggprodukter att beslutas på EU-nivå. Denna kommer att medföra ytterligare ändringar av bestämmelserna om byggprodukter både i plan- och bygglagen och den nya plan- och byggförordningen.

I korthet innebär nyheterna i de föreslagna bestämmelserna om byggprodukter följande.

En byggprodukt är en produkt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk. För att anses som lämplig för en viss användning i ett byggnadsverk måste produkten uppfylla vissa tekniska egenskapskrav (se 8 kap. 4 § första stycket 1-6 nya PBL) och dessutom vara CE-märkt antingen enligt förordning 765/2008 eller enligt motsvarande bestämmelser inom EES (Europeiska ekonomiska samarbetsområdet) och Turkiet (1 §).

Av 8 kap. 22 och 23 §§ nya PBL framgår att det finns ett obligatoriskt och ett frivilligt nationellt typgodkännande i Sverige. Om det behövs för att skydda liv och hälsa får regeringen föreskriva om ett obligatoriskt typgodkännande. Detta har hittills inte tillämpats. Beträffande det frivilliga typgodkännandet gäller att så snart ett motsvarande europeiskt teknisk godkännande finns ska det nationella upphöra att gälla.

Med byggprodukt avses även hissar för persontransport enligt direktiv 95/16/EG, delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport samt nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle enligt direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992.

I 13 § införs en ny paragraf med information om att Boverket enligt 10 kap. 20 § får meddela föreskrifter om utsläppande på marknaden av delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar enligt EU-direktiv 2000/9.

5 kap. Funktions- och säkerhetsåtgärder

Bestämmelserna i förordning (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem (OVK) och förordning (1999:371) om kontroll av hissar och vissa andra motordrivna anordningar i byggnadsverk (FKH) har förts in i 5 kap. Bestämmelserna har ändrats språkligt i samband med flytten.

Dessutom har i 5 § förts in att resultatet av kontrollen och datum för nästa besiktning ska framgå av besiktningsintyget och inte bara uppgifter

om att besiktningen utförts och datum för besiktningen (jfr nuv. 7 § OVK).

I 10 § har två tillägg gjorts jämfört med nuvarande 7 § FKH. Den första är en följd av tillkomsten Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluförande av produkter. Den andra är en följd av tjänstedirektivet. Enligt tjänstedirektivet ska denna typ av tjänster kunna utföras inte bara av den som uppfyller de svenska kraven utan också av den som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom EU eller EES.

6 kap. Lov- och anmälningsplikt

Lovplikt för andra anläggningar än byggnader

Som en följd av propositionen "En enklare plan- och bygglag" (2009/10:170) har de nuvarande bestämmelserna om lovplikt för andra anläggningar än byggnader flyttats från lag- till förordningsnivå. Av bemyndigandet i 16 kap. 7 § plan- och bygglagen framgår att lovplikten endast får avse andra anläggningar än byggnader som genom sin storlek eller funktion kan ha en betydande inverkan på omgivningen.

Uppräkningen på förordningsnivå motsvarar de anläggningar som enligt nuvarande bestämmelser återfinns i 8 kap. 2 § plan- och bygglagen med en ändring. Ändringen innebär att lovplikten för väg- och järnvägstunnlar föreslås tas bort som en följd av ett förslag från Transportinfrastrukturkommittén.

Lovplikt för skyltar och ljusanordningar

Som en följd av propositionen "En enklare plan- och bygglag" har också bestämmelserna om krav på lov för skyltar och ljusanordningar flyttats från lag- till förordningsnivå.

Enligt nuvarande bestämmelser ställs alltid krav på lov när skyltar och ljusanordningar sätts upp i ett område inom detaljplan. I förslaget till ny bestämmelse (3 §) tydliggörs att endast skyltar och ljusanordningar i ett område inom detaljplan och som har en mycket stor omgivningspåverkan ska vara lovpliktiga. Dessutom görs några undantag även från detta krav. Avsikten är att justera bestämmelserna om lovplikt för skyltar och ljusanordningar så att krav på lov endast ställs när detta verkligen behövs.

Anmälningsplikt

I propositionen "En enklare plan- och bygglag" föreslog regeringen att de nuvarande bestämmelserna om bygganmälan avskaffas. För sådana åtgärder som i dag inte är lovpliktiga men som kräver bygganmälan föreslog regeringen att dessa görs anmälningspliktiga. Detta innebär att

bygg-, rivnings- och markåtgärder delas in i tre kategorier – åtgärder som är lovpliktiga, anmälningspliktiga och åtgärder som inte kräver lov eller anmälan. Av bemyndigandet i nya 16 kap. 8 § PBL framgår att det är regeringen som ska meddela föreskrifter om krav på anmälan för vissa åtgärder.

Vid bedömningen av vilka åtgärder som bör vara anmälningspliktiga har en begränsning gjorts till sådana där det verkligen finns ett allmänintresse av att åtgärderna anmäls.

Uppräkningen innehåller de icke lovpliktiga åtgärder som enligt nuvarande 9 kap. 2 § plan- och bygglagen (1987:10) kräver en bygganmälan. Dessutom görs följande åtgärder anmälningspliktiga:

- väsentliga ändringar av vindkraftverk (kräver bygglov enligt nuvarande bestämmelser)
- ändringar i byggnader som väsentligt påverkar brandskyddet (justering av säkerhetsskäl)

I kapitlet införs också nya bestämmelser om hur anmälningsförfarandet ska gå till. Dessa bestämmelser motsvarar vad som gäller för lovansökningar enligt den nya lagen.

7 kap. Kontrollplan, kontrollansvariga och sakkunniga

I 1 § görs en komplettering av föreslagna 3 kap. 23 § på så sätt att det tydliggörs att uppgifter om genomförande av ombyggnad i etapper ska framgå av kontrollplanen (jfr nuv. 16 § BVF).

2 § är ny och syftar till att betona vikten av att en certifierad sakkunnig kontrollerar åtgärder i byggnadsverk som kan medföra allvarliga personskador t.ex. till följd av att byggnadsverk eller delar av ett sådant rasar.

I 3 § samlas kraven på certifiering av funktionskontrollanter enligt 8 kap. 25 § i nya PBL och kraven på sakkunniga i 10 kap. 8 § 2 nya PBL.

I 4 § har ett tillägg gjorts jämfört med nuvarande bestämmelse i 18 § PBF. Tillägget är en följd av tjänstedirektivet och innebär att byggnadsnämnden ska godta inte bara de som är certifierade enligt svenska bestämmelser utan också de inom EU och EES som kan styrka en motsvarande kompetens.

5 § är ny. Den innehåller en uppräkningslista av de åtgärder som inte kräver kontrollansvarig (jfr 10 kap. 10 § nya PBL).

8 kap. Tillsyn

Bakgrund

I propositionen "En enklare plan- och bygglag" slår regeringen fast att tillsynen behöver stärkas och uppgifts- och ansvarsfördelningen förtydligas. Bestämmelserna om roller och ansvar under olika delar av byggprocessen mellan byggherrar, kontrollansvariga och byggnadsnämnden behöver tydliggöras, liksom ansvaret för tillsyn av efterlevnaden av bestämmelserna mellan byggnadsnämnden, länsstyrelsen och Boverket.

Byggherrens ansvar och byggnadsnämndens tillsyn regleras i den nya plan- och bygglagen. I lagen finns också vissa generella bestämmelser för de statliga myndigheternas tillsyn. Den specifika ansvars- och uppgiftsfördelningen framgår av detta kapitel i förordningsförslaget. Bestämmelserna om planering, samordning och uppföljning samt om tillsynsvägledning motsvarar i huvudsak de som finns på miljöområdet.

I förslaget används termerna tillsyn och tillsynsvägledning på det sätt som avses i regeringens skrivelse "En tydlig, rättssäker och effektiv tillsyn" (skr. 2009/10:79). För termen tillsyn finns en särskild definition i förordningens 1 kap. Definitionen är anpassad för att vara lämplig för plan- och byggområdet. Detta innebär bl.a. att tillsynen ibland endast utgörs av marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluförande av produkter. Vad som avses med tillsynsvägledning framgår av de aktuella bestämmelserna i 8 kapitlet.

Förändringar i tillsynsansvaret jämfört med gällande bestämmelser

Länsstyrelsens tillsyn och Boverkets uppsikt över plan- och byggfrågor regleras i dag i 1 kap. 8 § plan- och bygglagen. I gällande lagstiftning finns ingen definition eller beskrivning av vad som förväntas av myndigheterna när de ska utföra sin tillsyn. Avsikten är att förtydliga detta i förslaget till förordning.

De nya bestämmelserna innebär att termen "uppsiktsansvar" slopas. Boverkets tidigare uppsiktsansvar ersätts dels av de nya bestämmelserna om tillsynsvägledning i detta kapitel i förordningen, dels av kravet på uppföljning av tillämpningen av plan- och bygglagen i Boverkets instruktion (3 § punkt 6) samt i Boverkets regleringsbrev.

Även länsstyrelsens tillsynsvägledningssuppgifter regleras i detta kapitel i förordningen medan länsstyrelsens arbete med uppföljning av tillämpningen av plan- och bygglagen regleras i länsstyrelsernas regleringsbrev.

I den nya regleringen görs således en distinkt åtskillnad mellan tillsyn och tillsynsvägledning å ena sidan och uppföljning å andra sidan. Detta

innebär att regeringen skiljer på uppgifterna för tillsyn enligt plan- och bygglagen och uppgifterna för uppföljning av tillämpningen av plan- och bygglagen.

Tillsyn över kommunens beslut

Länsstyrelsens tillsyn över kommunala beslut som reglerar länsstyrelsens möjlighet att ingripa i enskilda beslut regleras i propositionens 11 kap. I detta kapitel regleras även regeringens tillsyn över regionplanebeslut samt planförelägganden.

Länsstyrelsen tillsyn i propositionens 11 kap. motsvarar de nuvarande bestämmelserna om statlig kontroll i 12 kap. plan- och bygglagen.

Tillsyn över byggprodukter/marknadskontroll

4 § är ny. I denna tydliggörs att det är Boverket som är marknadskontrollmyndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluförande av produkter för sådana byggprodukter som omfattas av byggproduktdirektivet samt direktiven om värmepannor, hissar och linbaneanläggningar. I 5 § tydliggörs Boverkets marknadskontrolluppgifter enligt denna EU-förordning. Vidare framgår av 6 § att det är Boverket som har rätt att förstöra eller på annat sätt göra produkter obrukbara enligt artikel 29.4 i förordning (EG) nr 765/2008.

Planering, samordning och uppföljning

En tillsynsmyndighet ska på begäran lämna den information som en tillsynsvägledande myndighet behöver för sin tillsynsvägledning. Detta innebär bl.a. att byggnadsnämnden regelbundet ska följa upp och utvärdera sin tillsynsverksamhet samt återsrapportera resultatet till länsstyrelsen. Dessa bestämmelser gäller inte för regeringen eller Boverket. För Boverket gäller i stället de bestämmelser om planering m.m. som framgår av EU-förordningen 765/2008.

Tillsynsvägledning

I förordningen regleras också Boverkets och länsstyrelsernas tillsynsvägledning. Boverket och länsstyrelserna ska aktivt verka för samordning och samverkan i tillsynsvägledningen.

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i länet genom att ge byggnadsnämnderna råd och stöd i deras tillsynsarbete samt följa upp och utvärdera byggnadsnämndernas tillsynsverksamhet. Vidare ska länsstyrelsen återsrapportera till Boverket om länsstyrelsens tillsynsvägledning och utvecklingen av byggnadsnämndernas tillsynsarbete.

Boverket ska ge tillsynsvägledning till länsstyrelserna i såväl plan- som byggfrågor samt ge tillsynsvägledning till byggnadsnämnderna genom råd och stöd i deras tillsynsarbete. Vidare ska Boverket årligen återsrapportera till regeringen. Återsrapporteringen ska innehålla en samman-

ställning av erfarenheterna från byggnadsnämndernas tillsynsarbete samt länsstyrelsernas och verkets tillsynsarbete och tillsynsvägledning.

9 kap. Byggsanktionsavgifter

I propositionen ”En enklare plan- och bygglag” föreslog regeringen att *en* byggsanktionsavgift införs för överträdelser av plan- och bygglagens bestämmelser och för överträdelser av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av vissa bemyndiganden i plan- och bygglagen samt för överträdelser av bestämmelserna i en EU-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter. Byggnadsnämnden ska besluta om avgiften och avgiften ska tillfalla kommunen.

Den nya byggsanktionsavgiften ersätter de tre nuvarande sanktionsavgifterna – byggnadsavgift, tilläggsavgift och särskild avgift. De allmänna bestämmelserna om byggsanktionsavgiften framgår av 11 kap. 51-63 §§ i den nya lagen. I 16 kap. 12 § plan- och bygglagen finns ett bemyndigande för regeringen att meddela ytterligare föreskrifter om byggsanktionsavgifter enligt 11 kap.

Av 9 kap. i förordningsförslaget framgår vilka överträdelser som ska sanktioneras och till vilket belopp sanktionen ska uppgå. Dessutom finns inledningsvis två allmänna bestämmelser (2 och 3 §§) om vad som gäller när den avgiftsskyldige inte upphör med överträdelsen respektive upprepar en överträdelse. Dessa bestämmelser liksom bestämmelsen (4 §) om att en kopia av en dom om byggsanktionsavgift ska skickas till Boverket har sin motsvarighet i förordningen (1998:950) om miljöskänkionsavgifter.

I kapitlet används i flera paragrafer uttrycket ”annan byggnad”. Med detta avses alla byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader, t.ex. flerfamiljshus med fler än två bostäder, kontorsbyggnader, industribyggnader och kommersiella lokaler.

Byggsanktionsavgift föreslås bl.a. tas ut

- för åtgärder som kräver bygglov, rivningslov eller marklov och som har utförts utan ett sådant lov
- om en byggnad helt eller delvis tas i anspråk eller inreds för väsentligt annat ändamål än för vilket bygglov lämnats
- för vissa överträdelser av kontroll- och tillsynssystemet, bl.a. om arbete utförs utan att det finns någon kontrollansvarig.

Byggsanktionsavgifternas storlek baseras på en genomgång av vilka sanktionsbelopp som kommunerna tar ut enligt gällande avgiftssystem. Sanktionsavgifterna för respektive överträdelse har höjts något, vilket efterfrågats av kommunerna. Avgifterna har kopplats till prisbasbeloppet för att få automatiska höjningar i enlighet med index.

10 kap. Bemyndiganden

I detta kapitel har samtliga bemyndiganden samlats. I huvudsak motsvarar de nuvarande bemyndiganden. Några bemyndiganden har dock tillkommit och några har utökats till följd av nya bestämmelser på lag- eller förordningsnivå. Nedan redogörs för de bemyndiganden i förordningsförslaget som är nya eller ändrade.

I 1 § ges Boverket en möjlighet att meddela verkställighetsföreskrifter avseende vissa bestämmelser om utformning av byggnader i 2 kap. nya PBL. Bemyndigandet utökas något jämfört med nuvarande bemyndigande i 2 § PBF.

I 2 § ges Boverket möjlighet att meddela föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna om detaljplaner och områdesbestämmelser i 4 kap. nya PBL. Detta behövs bl.a. med hänsyn till de nya möjligheterna att bestämma om fastighetsindelning m.m. i detaljplan (4 kap. 18 § nya PBL).

I 5 § ges Boverket möjlighet att meddela föreskrifter för tillämpningen av bestämmelserna om enkelt avhjälpna hinder inklusive om vilka hinder som ska anses enkla att avhjälpa.

I 8 § ges Boverket en möjlighet att föreskriva om hushållning med både vatten och avfall. Enligt nuvarande bestämmelser kan Boverket endast föreskriva om hushållning med avfall.

I 12 § införs en ny möjlighet för Transportstyrelsen att efter samråd med Boverket meddela de föreskrifter om krav på tekniska egenskaper som behövs för vägtunnlar samt anordningar som hör till vägtunnlarna.

I 13 § regleras på vilket sätt Boverket får föreskriva om tomter, allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader. Föreskriftsmöjligheten är något utökad jämfört med i dag.

I 29 § ges Boverket en ny möjlighet att meddela de verksställighetsföreskrifter som behövs om utformningen av en kontrollplan.

I 30 § ges Boverket utökade möjligheter att meddela föreskrifter om kontrollansvariga och sakkunniga. Bestämmelsen är en följd av de nya bestämmelserna om kontrollansvariga och sakkunniga både i nya PBL och denna förordning.

Den sista paragrafen i kapitlet (33 §) är ny. Den är en följd av de nya bestämmelserna om tillsynsvägledning i 8 kap. 10 § denna förordning.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Ikraftträdandedatumet för förordningen bör vara detsamma som för den nya plan- och bygglagen.

När förordningen träder i kraft upphör följande fyra förordningar att gälla:

- plan- och byggförordningen (1987:383)
- förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilations-system
- förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m
- förordningen (1999:371) om kontroll av hissar och vissa andra motordrivna anordningar i byggnadsverk.

I förordningen finns flera nya definitioner, exv. avseende termen byggnadshöjd. Dessa nya definitioner ska inte gälla för planer och beslut som har meddelats före förordningens ikraftträdande. För tydlighets skull anges detta i övergångsbestämmelserna.

I övergångsbestämmelserna förtydligas också att kravet i 3 kap. 12 § 4 a på korgdörr eller annat lämpligt skydd gäller först från den 1 januari 2013, om hissen är försedd med en varningsskylt.

Plan- och byggförordning;

utfärdad den x mars 2011

Regeringen föreskriver följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning är meddelad

1. med stöd av 16 kap. plan- och bygglagen (2010:900) i fråga om 2 kap. 5 §, 3 kap. 1–6, 8–15 och 17–24 §§, 4 kap. 1–4 och 6–13 §§, 5 kap., 6 kap. 1–6 §§, 7 kap., 8 kap., 9 kap. och 10 kap. 3–27, 30, 32 och 33 §§,
2. med stöd av 6 kap. 11 § miljöbalken i fråga om 2 kap. 5 §, och
3. i övrigt med stöd av 8 kap. 13 § regeringsformen.

Definitioner

2 § Termer och uttryck i denna förordning har samma betydelse som i plan- och bygglagen (2010:900). (1 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

3 § Med *byggnadshöjd* avses i denna förordning den höjd som byggnaden har enligt andra och tredje styckena. Vid beräkningen får byggnaden delas upp i flera byggnadskroppar och höjden beräknas för varje del för sig, om det finns särskilda skäl.

Byggnadshöjden ska räknas från den medelnivå som marken har invid byggnaden.

Byggnadshöjden ska räknas upp till skärningen mellan fasadplanet i den fasad som ger störst allmän påverkan och ett plan som med 45 graders lutning inåt byggnaden berör byggnadens tak. (9 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

4 § Med *källare* avses i denna förordning ett utrymme i en byggnad som inte är en slutningsvåning enligt 7 § och som avgränsas åt sidorna av byggnadens ytterväggar, uppåt av ett tak eller bjälklag och nedåt av ett golv där minst fyra femtedelar av golvet är beläget under marknivån invid byggnaden. (ny) (verkställighetsföreskrift)

5 § Med *vind* avses i denna förordning ett utrymme i en byggnad där utrymmet begränsas

1. mot det fria till minst
 - a) två tredjedelar av ett yttertak, eller

SFS

Utkom från trycket
den

SFS

b) en tredjedel av ett yttertak, om den invändiga takhöjden i utrymmet inte på något ställe överstiger 1,9 meter, och

2. nedåt av det översta bjälklaget. (ny) (verkställighetsföreskrift)

6 § Med *våning* avses i denna förordning ett utrymme i en byggnad där utrymmet avgränsas åt sidorna av byggnadens ytterväggar, uppåt av ett tak eller bjälklag och nedåt av ett golv.

En vind ska anses vara en våning endast om

1. ett bostadsrum eller en arbetslokal kan inredas i utrymmet, och

2. byggnadshöjden är mer än 0,7 meter högre än nivån för oversidan på byggnadens översta bjälklag.

En källare ska anses vara en våning endast om golvets översida i våningen närmast ovanför källaren ligger mer än 1,5 meter över markens medelnivå invid byggnaden. (9 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

7 § Med *slutningsvåning* avses i denna förordning en våning där

1. minst fyra femtedelar av golvet ligger under marknivån invid byggnaden, och

2. en av väggarna har öppningar för direkt dagsljus som sammanlagt uppgår till minst 2 kvadratmeter och marknivån utmed minst fyra femtedelar av den väggen ligger i nivå med eller lägre än golvet. (ny) (verkställighetsföreskrift)

8 § Med *motordrivna anordningar* avses i denna förordning motordrivna

1. hissar med tillhörande säkerhetskomponenter och andra anordningar som är avsedda för transport av personer eller gods, med undantag för sådana anordningar som avses i 2 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617),

2. portar, dörrar, galler, grindar och liknande anordningar som är avsedda för passage av personer eller av mark- eller spårbundna fordon, och

3. anordningar som är avsedda att ta hand om och forsla bort avfall från byggnader som har försetts med anordningen.

Med motordrivna anordningar avses i denna förordning inte anordningar som är avsedda att användas endast yrkesmässigt av särskilt instruerad personal. (1 och 2 §§ FKH) (verkställighetsföreskrift)

9 § Med *tillsyn* avses i denna förordning tillsyn som utövas

1. direkt gentemot den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd, eller

2. som marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93¹. (ny) (verkställighetsföreskrift)

10 § Med *tillsynsobjekt* avses i denna förordning ett objekt som är eller ska vara föremål för tillsyn enligt plan- och bygglagen (2010:900) eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. (ny) (verkställighetsföreskrift)

¹ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30 (Celex 32008R0765).

- 11 §** Med *sanktionsarea* avses i denna förordning den area som i fråga om
1. en bygg- eller rivningsåtgärd motsvarar bruttoarean av alla våningar minskad med 15 kvadratmeter, och
 2. en markåtgärd motsvarar den area som åtgärden avser. (ny) (verkställighetsföreskrift)

Användning av förordningens termer

12 § När man i föreskrifter eller beslut som meddelas med stöd av denna förordning eller i beslut som fattas med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) eller denna förordning använder de termer som definieras i 3–7 §§, ska termerna ha samma betydelse som i denna förordning om inte annat är särskilt angivet. (ny) (verkställighetsföreskrift)

2 kap. Planer och områdesbestämmelser

Samordning av statens intressen

1 § Under ett samråd om ett förslag att anta, ändra eller upphäva en regionplan, en översiktsplan, en detaljplan eller områdesbestämmelser ska länsstyrelsen på lämpligt sätt hålla andra berörda statliga myndigheter underrättade om planarbetet. Om förslaget rör skogsmark, ska länsstyrelsen inhämta Skogsstyrelsens yttrande.

Om förslaget avser en detaljplan eller områdesbestämmelser behöver länsstyrelsen inte underrätta lantmäterimyndigheten eller myndigheter som är sakägare.

Om förslaget avser en detaljplan eller områdesbestämmelser behöver länsstyrelsen underrätta en myndighet som inte har gjort någon invändning mot översiktsplanen endast om förslaget

1. inte har stöd i översiktsplanen, eller
2. särskilt berör myndigheten. (10 och 11 §§ PBF) (verkställighetsföreskrift)

2 § När ett förslag till en regionplan, en översiktsplan, en detaljplan eller områdesbestämmelser ställs ut eller görs tillgängligt för granskning, ska länsstyrelsen underrätta de statliga myndigheter som kan väntas ha synpunkter i sådana frågor som länsstyrelsen ska ta ställning till. (10 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

3 § Om en statlig myndighet under samrådet enligt 1 § eller under utställningen eller granskningen enligt 2 § har synpunkter på ett planförslag ska myndigheten framföra synpunkterna till länsstyrelsen. (10 § PBF) (restkompetensen)

4 § Om en regionplan eller översiktsplan antas, ändras eller upphävs, ska länsstyrelsen underrätta lantmäterimyndigheten om beslutet. Länsstyrelsen ska underrätta andra statliga myndigheter, om de har haft synpunkter på planförslaget eller om de särskilt berörs av beslutet. (10 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

Betydande miljöpåverkan

5 § När kommunen tar fram en detaljplan som medger att planområdet får tas i anspråk för en sådan verksamhet eller åtgärd som avses i 4 kap. 34 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:900) ska kommunen i sin bedömning av om planen medför en betydande miljöpåverkan tillämpa kriterierna i bilaga 2 till förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. (12 § PBF) (6 kap. 11 § MB och 16 kap. 1 § PBL)

Planhandlingar

6 § De handlingar som enligt 3 kap. 22 §, 5 kap. 32 eller 39 § eller 7 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900) ska skickas till Boverket, länsstyrelsen och lantmäterimyndigheten ska vara lämpliga för arkivering. (13 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

Redovisning av planer

7 § När kommunen har beslutat om översiktsplanens aktualitet enligt 3 kap. 27 § plan- och bygglagen (2010:900) ska kommunen utan dröjsmål skicka beslutet till Boverket, länsstyrelsen samt de berörda kommuner, regionplaneorgan och kommunala organ i övrigt som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering. (ny) (nytt lagstöd)

8 § Kommunen behöver inte skicka handlingar om detaljplaner eller områdesbestämmelser till länsstyrelsen enligt 5 kap. 32 eller 39 § plan- och bygglagen (2010:900), om länsstyrelsen har rutiner för att ta del av handlingarna på annat sätt och därför beslutat att handlingarna inte behöver skickas. (ny) (nytt lagstöd)

9 § Länsstyrelsen ska på Boverkets begäran lämna sådana redovisningar av detaljplaner och områdesbestämmelser samt av planeringsunderlag för regionplaner, översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser som behövs för att Boverket ska få kännedom om aktuella utvecklingstendenser inom verkets ansvarsområde. (14 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

3 kap. Krav på byggnadsverk och anordningar

Lämplighet för ändamålet

1 § För att uppfylla kravet på lämplighet i 8 kap. 1 § 1 och 4 § första stycket 7 plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnad som innehåller bostäder vara projekterad och utförd på ett sådant sätt att bostäderna i skäligen utsträckning har avskiljbara utrymmen för sömn och vila, samvaro, matlagning, måltider, hygien och förvaring.

Bostäderna ska med hänsyn till användningen ha inredning och utrustning för hygien och matlagning. (11 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

2 § Det som gäller för utformningen av en byggnad enligt 8 kap. 1 § 1 plan- och bygglagen (2010:900) ska gälla också för andra anläggningar än byggnader. (16 kap. 2 § 1 PBL)

SFS

3 § Ett byggnadsverk ska, utöver det som följer av 1 och 2 §§, ha de tekniska egenskaper som behövs för att göra byggnadsverket lämpligt för sitt ändamål. (16 kap. 2 § 3 PBL)

God form-, färg- och materialverkan

4 § Det som gäller för utformningen av en byggnad enligt 8 kap. 1 § 2 plan- och bygglagen (2010:900) ska gälla också för

1. andra anläggningar än byggnader som omfattas av krav på bygglov enligt 6 kap. 1 §, och

2. skyltar och ljusanordningar som omfattas av krav på bygglov enligt 6 kap. 3 §.

Första stycket gäller för anläggningar som anges i 6 kap. 1 § första stycket 2 och 3 endast i den mån det behövs för att uppfylla 2 kap. 6 § första stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900). (3 kap. 14 § PBL) (16 kap. 2 § 2 PBL)

Tillgänglighet och användbarhet

5 § För att uppfylla kravet på tillgänglighet och användbarhet i 8 kap. 1 § 3 och 4 § första stycket 8 plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnad vara projekterad och utförd på ett sådant sätt att byggnaden är tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Om det behövs för att en byggnad enligt 8 kap. 1 § 3 plan- och bygglagen ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, ska byggnaden vara försedd med en eller flera hissar eller andra lyftanordningar.

Trots andra stycket behöver en bostad inte vara tillgänglig genom en hiss eller annan lyftanordning, om byggnaden har färre än tre våningar. Om bostaden inte kan nås från marken, ska byggnaden dock vara projekterad och utförd på ett sådant sätt att en hiss eller annan lyftanordning kan installeras utan svårighet. (12 § första stycket första meningen och sista stycket BVF (andra stycket i 12 § BVF täcks av 8 kap. 4 och 6 § PBL)) (16 kap. 2 § 3 PBL)

6 § Det som gäller för utformningen av en byggnad enligt 8 kap. 1 § 3 plan- och bygglagen (2010:900) ska gälla också för andra anläggningar än byggnader, om anläggningen kräver bygglov enligt 6 kap. 1 § första stycket 1–3, 5, 8 och 9 denna förordning. En sådan anläggning ska, utöver det som följer av 5 §, ha de tekniska egenskaper som behövs för att göra byggnadsverket tillgängligt och användbart för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Andra anläggningar än byggnader ska göras tillgängliga och användbara enligt första stycket endast i den utsträckning det behövs med hänsyn till anläggningens syfte och behovet av tillträde för allmänheten. (ny) (16 kap. 2 § PBL)

7 § Bestämmelser om handikappanpassning av vissa byggnader finns i förordning (2011:000) om ... (information jfr 17 kap. 21 § PBL)

Bärförmåga, stadga och beständighet

8 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att den påverkan som byggnadsverket sannolikt utsätts för när det byggs eller används inte leder till

1. att byggnadsverket helt eller delvis rasar,
2. oacceptabla större deformationer,
3. skada på andra delar av byggnadsverket, dess installationer eller fasta utrustning till följd av större deformationer i den bärande konstruktionen, eller
4. skada som inte står i proportion till den händelse som orsakat skadan. (3 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

Brandskydd

9 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 2 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk vara projekterat och utfört på ett sätt som innebär att

1. byggnadsverkets bärförmåga vid brand kan antas bestå under en bestämd tid,
2. utveckling och spridning av brand och rök inom byggnadsverket begränsas,
3. spridning av brand till närliggande byggnadsverk begränsas,
4. personer som befinner sig i byggnadsverket vid brand kan lämna det eller räddas på annat sätt, och
5. hänsyn har tagits till räddningsmanskapets säkerhet vid brand. (4 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

Hygien och hälsa

10 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 3 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att det inte medför en oacceptabel risk för användarnas eller grannarnas hygien eller hälsa till följd av

1. utsläpp av giftig gas,
2. förekomst av farliga partiklar eller gaser i luften,
3. farlig strålning,
4. förorening eller förgiftning av vatten eller mark,
5. bristfällig hantering av avloppsvatten, rök eller fast eller flytande avfall,
6. förekomst av fukt i delar av byggnadsverket eller på ytor inom byggnadsverket, eller
7. annat än det som sägs i 1–6. (5 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

Säkerhet vid användning

11 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 4 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att det vid användning eller drift inte innebär en oacceptabel risk för halkning, fall, sammanstötning, brännskador, elektriska stötar, skador av explosioner eller andra olyckor. (6 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

12 § Utöver det som följer av 11 § ska

1. en byggnad som har uppförts eller omfattas av ett bygglov före den 1 juli 1960 vara försedd eller utrustad med de anordningar som behövs för uppstigning på byggnadens tak och till skydd mot olycksfall genom nedstörtning från taket,

2. portar och liknande anordningar i en byggnad som har uppförts eller omfattas av en bygglovsansökan före den 1 juli 1974 vara utförda så att risk för olycksfall inte uppkommer,

3. en byggnad som har uppförts eller omfattas av ett bygglov före den 1 juli 1977 vara försedd eller utrustad med de anordningar som skäligen kan krävas för att skapa godtagbara arbetsförhållanden för dem som hämtar avfall från byggnaden,

4. en hiss som är avsedd för persontransport alltid vara försedd med

a) en korgdörr eller ett annat lämpligt skydd i korgöppningen, om hissen är installerad i en byggnad som huvudsakligen innehåller arbetslokaler, eller

b) en skylt som varnar för risken att klämmas av föremål som fastnar i schaktväggen, om hissen är installerad i en byggnad som inte huvudsakligen innehåller arbetslokaler och inte är försedd med en korgdörr eller annat sådant lämpligt skydd som avses i a, och

5. det i skäligen utsträckning vidtas de åtgärder som är nödvändiga för att höja säkerheten vid användningen av en hiss som är installerad i en byggnad. (17 kap. 20 § PBL och 17 a–c §§ BVF jfr 20–22 §§ och punkten 4 till övergångsbestämmelserna i denna förordning) (16 kap. 5 § PBL)

Buller

13 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 5 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att buller, som uppfattas av användarna eller andra personer i närheten av byggnadsverket, ligger på en nivå som inte medför en oacceptabel risk för dessa personers hälsa och som möjliggör sömn, vila och arbete under tillfredsställande förhållanden. (7 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

Energihushållning och värmeisolering

14 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 6 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk och dess installationer för uppvärmning, kylning och ventilation vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att den mängd energi som med hänsyn till klimatförhållandena på platsen behövs för användandet är liten och värmekomforten för användarna tillfredsställande. (8 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

15 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 6 plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnad som innehåller en eller flera bostäder eller

lokaler samt deras installationer för uppvärmning, kylning och ventilation ha särskilt goda egenskaper när det gäller hushållning med elenergi.

Uppvärmningssystemet i en byggnad som innehåller en eller flera bostäder eller arbetslokaler ska i skäligen utsträckning med hänsyn till uppvärmningssättet och energislaget utformas så att man utan omfattande ändringar kan använda skilda energislag som är lämpliga från allmän energisynpunkt.

Första och andra styckena gäller inte fritidshus med högst två bostäder. Första stycket gäller inte heller lokaler avsedda för verksamhet av tillfällig karaktär eller byggnader med en area som inte överstiger 50 kvadratmeter. (10 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

16 § Särskilda bestämmelser om el-, vatten- och värmemätare finns i förordningen (1994:99) om vatten- och värmemätare. (1 § fjärde stycket BVF) (information)

Hushållning med vatten

17 § För att uppfylla kravet i 8 kap. 4 § första stycket 9 plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnad vara projekterad och utförd på sådant sätt att den medger god hushållning med vatten. Inom områden där det är eller kan uppkomma brist på vatten får kommunen i detaljplan eller områdesbestämmelser meddela de hushållningsbestämmelser som situationen inom området kräver.

Om byggnaden är ett fritidshus med högst två bostäder och som på grund av sin standard eller sitt läge inte är lämplig för boende under längre perioder, ska första stycket tillämpas endast i den utsträckning som det är skäligt med hänsyn till vattensituationen och omfattningen av byggnadens användning. (13 § BVF)(16 kap. 2 § 3 PBL)

Uppfyllandet av kraven

18 § Det som sägs i 8 kap. 2 § plan- och bygglagen (2010:900) ska gälla för uppfyllandet av kraven i 1, 2 och 4–6 §§ detta kapitel. (16 kap. 2 § 4 PBL)

19 § Det som sägs i 8 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900) ska gälla för uppfyllandet av kraven i 1, 3, 6, 8–11, 13–15 och 17 §§ detta kapitel. (16 kap. 2 § 4 PBL)

20 § Kraven i 12 § 1–3 ska alltid vara uppfyllda genom att i fråga om

1. en byggnad som avses i 12 § 1 se till att byggnaden har sådana anordningar som skäligen kunde krävas av en ny byggnad den 1 juli 1960,

2. portar och anordningar som avses i 12 § 2 se till att de är utförda på det sätt som skäligen kunde krävas av en ny port eller anordning den 1 juli 1974, och

3. en byggnad som avses i 12 § 3 se till att byggnaden har sådana anordningar som skäligen kunde krävas av en ny byggnad den 1 juli 1977. (17 kap. 20 §) (16 kap. 5 § PBL)

21 § Kraven i 12 § 4 ska alltid vara uppfyllda. (16 kap. 5 § PBL)

22 § Kravet i 12 § 5 ska uppfyllas när hissen genomgår en större ändring eller en väsentlig del i hissen byts ut. (17 kap. 20 § PBL) (16 kap. 5 § PBL)

23 § Om en ombyggnad ska genomföras i etapper ska kraven i 8 kap. 1 och 4 §§ plan- och bygglagen (2010:900) uppfyllas senast vid de tidpunkter som enligt 7 kap. 1 § denna förordning framgår av kontrollplanen. (delvis ny jfr 16 § BVF) (16 kap. 2 § 4 och 5 PBL)

24 § I fråga om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska 8 kap. 7 § första stycket andra meningen plan- och bygglagen (2010:900) tillämpas på så sätt att man får anpassa eller göra avsteg från kraven i 8 kap. 1 § 3 och 4 § första stycket 8 plan- och bygglagen

1. vid ombyggnad endast om det är uppenbart oskäligt att uppfylla kraven, och

2. vid annan ändring av en byggnad eller vid flyttning av en byggnad i den utsträckning det är lämpligt med hänsyn till byggnadens förutsättningar och plan- och bygglagens bestämmelser om varsamhet och förbud mot förvanskning. (delvis ny, jfr 14-15 §§ BVF) (16 kap. 2 § 5 PBL)

4 kap. Krav på byggprodukter m.m.

CE-märkning

1 § En byggprodukt ska anses vara lämplig för användning i byggnadsverk om den uppfyller kraven i 8 kap. 19 § andra stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900) och är CE-märkt enligt

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93², lagen (1992:1534) om CE-märkning samt 2-5 §§ detta kapitel, eller

2. de bestämmelser som gäller för CE-märkning i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet. (delvis ny, i övrigt 20 § BVF)(16 kap. 6 § PBL)

2 § En byggprodukt får CE-märkas om det är bestyrkt att produkten

1. överensstämmer med en teknisk specifikation som utgörs av

a) en harmoniserad standard för byggprodukter som har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning och överförts till nationell standard, eller

b) ett europeiskt tekniskt godkännande som avses i 6 §, och

2. uppfyller de föreskrifter som kan finnas i andra författningar om krav för CE-märkning. (21 § första stycket BVF)(16 kap. 6 § PBL)

3 § Ett bestyrkande enligt 2 § ska ske på det sätt som anges i anslutning till den tekniska specifikationen. (21 § andra stycket första meningen BVF)(16 kap. 6 § PBL)

² EUT L 218, 13.8.2008, s. 30 (Celex 32008R0765).

4 § Om det i anslutning till den tekniska specifikationen anges att det vid bestyrkandet krävs medverkan av ett tredjepartsorgan, ska man på det organet tillämpa förordning (EG) 765/2008 och de bestämmelser i lagen (1992:1119) om teknisk kontroll som gäller för organ som ska anmälas enligt 3 § i nämnda lag. (21 § andra stycket andra meningen BVF) (16 kap. 6 § första stycket 5 PBL)

Europeiska tekniska godkännanden

5 § Europeiska tekniska godkännanden beslutas av de organ som regeringen utser. (28 § första stycket BVF) (verkställighet)

6 § Ett europeiskt tekniskt godkännande får efter ansökan beslutas för en byggprodukt

1. som påtagligt skiljer sig från en sådan teknisk specifikation som avses i 2 § första stycket 1 a,
2. som inte omfattas av något standardiseringsuppdrag från Europeiska unionens kommission, eller
3. om Europeiska kommissionen annars inte funnit hinder för meddelande av godkännanden.

Godkännandet ska avse en bestämd tid. Det ska offentliggöras av godkännandeorganet och skickas till godkännandeorganen i de andra länderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. (27 § BVF) (16 kap. 6 § första stycket 5 PBL)

7 § För att kunna utses som ett godkännandeorgan enligt 5 § ska Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ha bedömt organets kompetens enligt de bestämmelser i lagen (1992:1119) om teknisk kontroll som gäller för organ som ska anmälas enligt 3 § i nämnda lag och i föreskrifter som ansluter till de bestämmelserna. (28 § andra stycket BVF) (16 kap. 6 § första stycket 5, eller 16 kap. 11 § eller verkställighetsföreskrift)

8 § De godkännandeorgan som har utsetts enligt 5 § ska vara medlemmar i Europeiska organisationen för tekniska godkännanden (EOTA).

De svenska medlemmarna i EOTA ska företräddas av det organ som regeringen bestämmer. (29 § BVF) (16 kap. 6 § första stycket 5, eller 16 kap. 11 § PBL eller verkställighetsföreskrift)

Typgodkännande och tillverkningskontroll

9 § Av ett beslut om typgodkännande enligt 8 kap. 22 § plan- och bygglagen (2010:900) ska det framgå i vilka avseenden och under vilka förutsättningar materialet, konstruktionen eller anordningen uppfyller kraven i 8 kap. 4 § samma lag och anslutande föreskrifter.

Typgodkännandet ska vara tidsbegränsat. Det får förenas med villkor och föreskrifter om tillverkningskontroll. (39 § första stycket BVF) (16 kap. 6 § PBL)

10 § Av ett beslut om tillverkningskontroll utan samband med typgodkännande enligt 8 kap. 23 § plan- och bygglagen ska det framgå hur det ska kontrolleras att materialet, konstruktionen eller anordningen uppfyller kraven i 8 kap. 4 § samma lag och anslutande föreskrifter.

Beslutet ska avse en begränsad tidsperiod och får förenas med villkor. (39 § andra stycket BVF) (16 kap. 6 § 3 PBL)

Hissar

11 § En hiss eller säkerhetskomponent som avses i föreskrifter meddelade med stöd av 10 kap. 16 § 2 får släppas ut på marknaden bara om den uppfyller de krav som föreskrivs med stöd av 10 kap. 16 § 1.

En hiss eller säkerhetskomponent som inte uppfyller de krav som avses i första stycket får visas på mässor, utställningar och liknande, om

1. det tydligt anges att kraven inte är uppfyllda och att hissen eller säkerhetskomponenten inte får tillhandahållas förrän den uppfyller kraven, och

2. de åtgärder vidtas som behövs till skydd mot olycksfall under visningen.

En komponent som är avsedd att ingå i en hiss men som inte är en säkerhetskomponent får släppas ut på marknaden, om tillverkaren eller tillverkarens representant uppger att komponenten är avsedd att ingå i en hiss som avses i första stycket. (35 d § BVF) (16 kap. 5 § PBL)

Värmepannor

12 § En värmepanna som avses i 10 kap. 17 § 2 eller en anordning till en värmepanna får släppas ut på marknaden bara om den uppfyller de krav som föreskrivs med stöd av 10 kap. 17 och 18 §§.

En värmepanna eller anordning till en värmepanna som inte uppfyller de krav som avses i första stycket får visas på mässor, utställningar och liknande, om

1. det tydligt anges att kraven inte är uppfyllda och att pannan eller anordningen inte får tillhandahållas förrän den uppfyller kraven, och

2. de åtgärder vidtas som behövs till skydd mot olycksfall under visningen. (35 d § BVF) (16 kap. 5 § PBL)

Linbaneanläggningar

13 § Krav för att få släppa ut delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar på marknaden kan finnas i föreskrifter meddelade med stöd av 10 kap. 20 §. (ny) (16 kap. 5 § PBL)

5 kap. Funktions- och säkerhetsåtgärder

Funktionskontroll av ventilationssystem

1 § För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras innan systemet tas i bruk för första gången (första besiktning) och därefter regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

SFS

En- och tvåbostadshus omfattas inte av kravet på återkommande besiktning. (1 och 4 §§ OVK) (16 kap. 11 § PBL)

2 § Vid den första besiktningen ska det kontrolleras att

1. funktionen och egenskaperna hos ventilationssystemet överensstämmer med gällande föreskrifter,
2. systemet inte innehåller föroreningar som kan spridas i byggnaden,
3. instruktioner och skötselanvisningar finns lätt tillgängliga för dem som ska sköta systemet, och
4. systemet i övrigt fungerar på det sätt som är avsett. (5 § första stycket OVK, 16 kap. 11 § PBL)

3 § Vid varje återkommande besiktning ska det

1. kontrolleras att funktionen och egenskaperna hos ventilationssystemet i huvudsak överensstämmer med de föreskrifter som gällde när systemet togs i bruk samt att kraven enligt 2 § 2–4 är uppfyllda, och
2. undersökas vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra energihushållningen i ventilationssystemet och som inte medför ett försämrat inomhusklimat. (5 § andra stycket OVK) (16 kap. 11 § PBL)

4 § Vid varje besiktning ska den som utför besiktningen föra protokoll och i protokollet anteckna

1. resultatet av kontrollen,
2. resultatet av undersökningen enligt 3 § 2, om besiktningen är en återkommande besiktning, och
3. sådana uppgifter om luftflöden och om ventilationssystemets drifttider och installerade eleffekt som behövs för att kunna beräkna den mängd energi som används för ventilation av byggnaden. (6 § OVK) (16 kap. 11 § PBL)

5 § Den som har utfört besiktningen ska

1. lämna ett exemplar av protokollet till byggnadens ägare och skicka ett exemplar till byggnadsnämnden, och
2. utfärda ett intyg om att besiktningen har gjorts med uppgift om datum för besiktningen, resultatet av kontrollen och datum för nästa besiktning. (6 och 7 §§ OVK) (16 kap. 11 § PBL)

6 § Byggnadens ägare ska anslå besiktningsintyget på en väl synlig plats i byggnaden. (7 § OVK) (16 kap. 11 § PBL)

7 § Om besiktningen har föranlett någon anmärkning i de avseenden som anges i 2 eller 3 §, ska byggnadens ägare snarast möjligt avhjälpa bristen. (8 § OVK) (16 kap. 11 § PBL)

Kontroll av motordrivna anordningar i byggnadsverk

8 § Om Boverket med stöd av 10 kap. 26 § har meddelat föreskrifter om det, ska den som äger eller annars ansvarar för en motordriven anordning som är installerad i ett byggnadsverk se till att anordningen kontrolleras

1. innan anordningen tas i bruk första gången (första besiktning),
2. med intervaller på minst sex månader och högst sex år (återkommande besiktning), eller
3. innan anordningen för första gången tas i bruk efter att ha ändrats (revisionsbesiktning).

Vid besiktningen ska det kontrolleras om anordningen uppfyller de krav på skydd för säkerhet och hälsa som avses i 8 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) och anslutande föreskrifter. (5 och 8 §§ FKH) (16 kap. 11 § PBL)

9 § Om tillsynsmyndigheten med stöd av 8 kap. 8 § har beslutat om det, ska den som äger eller annars ansvarar för en motordriven anordning som är installerad i ett byggnadsverk se till att anordningen kontrolleras (särskild besiktning) i enlighet med det som anges i tillsynsmyndighetens beslut. (6 § FKH) (16 kap. 11 § PBL)

10 § En besiktning enligt 8 eller 9 § ska utföras av någon vars kompetens för uppgiften har styrkts genom ackreditering enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93³, eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. (7 § FKH) (16 kap. 11 § PBL)

11 § Den som har utfört besiktningen ska

1. utfärda ett intyg om att besiktningen har gjorts och vad den omfattat,
2. i intyget ange om anordningen har sådana brister som avses i 10 kap. 27 § andra stycket 1 eller 2 och vilka bristerna i så fall är, och
3. lämna ett exemplar av intyget till den som äger eller annars ansvarar för anordningen.

Om anordningen har sådana brister som avses i 10 kap. 27 § andra stycket 1 ska den som har utfört besiktningen omedelbart underrätta den som äger eller annars ansvarar för anordningen om detta samt skicka ett exemplar av intyget till tillsynsmyndigheten. (9 § FKH) (16 kap. 11 § PBL)

Användning av motordrivna anordningar i byggnadsverk

12 § En motordriven anordning som är installerad i ett byggnadsverk får användas endast för det ändamål och med den belastning och hastighet som anordningen är avsedd för och endast om den uppfyller kraven på skydd för säkerhet och hälsa. (10 § FKH) (16 kap. 5 § PBL)

13 § Om en motordriven anordning ska kontrolleras enligt 8 eller 9 § och kontrollen inte har gjorts inom föreskriven tid, får anordningen inte användas förrän kontrollen är gjord. (10 § FKH) (16 kap. 5 § PBL)

³ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30 (Celex 32008R0765).

14 § Om en motordriven anordning enligt ett intyg enligt 11 § har en sådan brist som avses i 10 kap. 27 § andra stycket 1, får anordningen inte användas innan bristen har avhjälpes. (10 § FKH) (16 kap. 5 § PBL)

15 § Om det vid användningen av en motordriven anordning i ett byggnadsverk inträffar ett olycksfall eller olyckstillbud, får anordningen inte fortsätta att användas innan nödvändiga skyddsåtgärder har vidtagits. (10 § FKH) (16 kap. 5 § PBL)

16 § Vid ett olycksfall eller tillbud som avses i 15 §, ska den som äger eller annars ansvarar för anordningen omedelbart rapportera olycksfallet eller tillbudet till tillsynsmyndigheten. (10 § FKH) (16 kap. 5 § PBL)

Skyddsåtgärder vid rivning

17 § Vid rivning av ett byggnadsverk ska den som låter utföra rivningen se till att

1. virkesföroreande insekter eller annan ohälsa som finns i byggnadsverket avlägsnas och oskadliggörs, och
2. material som kan ge skador på människor, djur eller växter tas om hand på ett betryggande sätt. (20 § första stycket PBF) (16 kap. 5 § 1 PBL)

6 kap. Lov- och anmälningsplikt

Lovplikt för andra anläggningar än byggnader

1 § I fråga om andra anläggningar än byggnader krävs det bygglov för nybyggnad av

1. nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor,
2. upplag och materialgårdar,
3. tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift,
4. fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser,
5. radio- och telemaster och torn,
6. vindkraftverk som
 - a) är högre än 20 meter över markytan,
 - b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken,
 - c) monteras fast på en byggnad, eller
 - d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter,
7. murar och plank,
8. parkeringsplatser utomhus, och
9. begravningsplatser.

Bygglov krävs också för att väsentligt ändra anläggningar som avses i första stycket. (8 kap. 2 § PBL) (16 kap. 7 § 2 PBL)

2 § Trots 1 § krävs det inte bygglov för nybyggnad eller ändring av

1. en anläggning som anges i 1 § första stycket 4 eller 5, om det är fråga om en liten anläggning som är avsedd endast för en viss fastighets behov,
2. ett vindkraftverk som anges i 1 § första stycket 6, om verket omfattas av tillstånd enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken, eller
3. en parkeringsplats som anges i 1 § första stycket 8, om det på fastigheten finns endast ett eller två enbostadshus eller ett tvåbostadshus och parkeringsplatsen är avsedd uteslutande för fastighetens behov eller om parkeringsplatsen anläggs med stöd av väglagen (1971:948) eller på mark som i detaljplan har avsatts till gata eller väg.

Enligt 9 kap. 7 och 8 §§ plan- och bygglagen (2010:900) får kommunen besluta om undantag från kravet på bygglov eller om längre gående krav. I 9 kap. 15 § plan- och bygglagen finns särskilda bestämmelser för vissa anläggningar avsedda för totalförsvaret. (8 kap. 2 § PBL) (16 kap. 7 § 2 PBL)

Lovplikt för skyltar och ljusanordningar**3 §** I områden som omfattas av en detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar med mycket stor omgivningspåverkan.

Trots första stycket krävs det inte bygglov för

1. skyltar inomhus,
2. vägmärken enligt vägmärkesförfordningen (2007:90),
3. ljusanordningar som en väghållare sätter upp eller ändrar för att belysa en väg, eller
4. prydadsbelysning av säsongskaraktär. (8 kap. 3 § första stycket 2 PBL) (16 kap. 7 § 1 PBL)

4 § Kommunen får i områdesbestämmelser bestämma att det krävs bygglov för att

1. sätta upp eller väsentligt ändra ljusanordningar inom ett område som ligger i närheten av en befintlig eller planerad anläggning för totalförsvaret, statlig flygplats, annan flygplats för allmänt bruk, kärnreaktor, annan kärnenergianläggning eller annan anläggning som kräver ett skydds- eller säkerhetsområde,
2. sätta upp eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar inom ett område som utgör en värdefull miljö. (8 kap. 7 § PBL) (16 kap. 7 § 1 PBL)

Anmälningssplikt**5 §** För åtgärder som inte kräver bygglov, rivningslov eller marklov krävs det en anmälan vid

1. rivning av en byggnad eller del av en byggnad som inte är
 - a) en komplementbyggnad,
 - b) en ekonomibyggnad för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring, eller
 - c) en sådan byggnad som avses i 9 kap. 15 § plan- och bygglagen (2010:900),

SFS

2. en ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt,

3. en installation eller väsentlig ändring av en hiss, eldstad, rökkanal eller anordning för ventilation i byggnader,

4. en installation eller väsentlig ändring av en anordning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt,

5. en sådan ändring av en byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden,

6. underhåll av ett sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har utfärdats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen, eller

7. nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk.

En anmälan krävs också om det vid sådana byggnadsåtgärder som avses i första stycket 2–4 uppkommer rivningsmaterial som innehåller sådant farligt avfall som avses i plan- och bygglagen eller miljöbalken. (delvis ny 9 kap. 2 § PBL) (16 kap. 8 § PBL)

6 § Kravet på anmälan enligt 5 § gäller inte

1. sådana åtgärder som rör en- eller tvåbostadshus och till dessa hörande komplementbyggnader som enligt 9 kap. 4–7 §§ plan- och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov,

2. nybyggnad eller ändring av en ekonomibyggnad för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring inom områden som inte omfattas av en detaljplan,

3. sådana åtgärder som rör anläggningar som anges i 2 § första stycket 1 och 3,

4. sådana åtgärder som anges i 5 § 2–4 i fråga om byggnader eller tomter som tillhör staten eller ett landsting, och

5. åtgärder som rör sådana byggnader eller andra anläggningar som är avsedda för totalförsvaret och som är av hemlig natur. (9 kap. 3 § PBL) (16 kap. 8 § PBL)

Handläggningen av ärenden om lov eller anmälan

7 § En anmälan för en åtgärd som avses i 5 § ska vara skriftlig och göras till byggnadsnämnden. (ny) (verkställighetsföreskrift)

8 § En ansökan om lov eller en anmälan ska, utöver det som sägs i 9 kap. 21 § plan- och bygglagen (2010:900), innehålla uppgifter om

1. fastighetens beteckning,

2. byggherrens namn och adress,

3. den tidpunkt då byggnads- eller rivningsarbetena är avsedda att påbörjas, och

4. den föreslagna kontrollansvariges namn och adress, om det behövs en kontrollansvarig. (delvis ny jfr 15 a § PBL) (verkställighetsföreskrift)

9 § En anmälan, ansökan om lov eller förhandsbesked och sådana andra handlingar som avses i 9 kap. 21 § plan- och bygglagen (2010:900) ska vara

utförda så att de är lämpliga för arkivering, om byggnadsnämnden begär det. (15 § PBL) (verkställighetsföreskrift)

SFS

10 § Om en anmälan är ofullständig, får byggnadsnämnden förelägga sökanden att avhjälpa bristen inom en viss tid. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att anmälan kan komma att avvisas eller avgöras i befintligt skick om föreläggandet inte följs.

Om föreläggandet inte följs får byggnadsnämnden avvisa anmälan eller avgöra det i befintligt skick. (ny) (verkställighetsföreskrift)

7 kap. Kontrollplan, kontrollansvariga och sakkunniga

Kontrollplan

1 § Om en ombyggnad ska genomföras i etapper, ska de tidpunkter som avses i 3 kap. 23 § framgå av kontrollplanen enligt 10 kap. plan- och bygglagen (2010:900). (delvis ny jfr 16 § BVF) (16 kap. 2 § 4 och 5 PBL)

Kontrollansvariga och sakkunniga

2 § När byggnadsnämnden prövar behovet av att en åtgärd eller ett byggnadsverk kontrolleras av någon som är sakkunnig enligt 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900) ska nämnden ta särskild hänsyn till den risk för allvarliga personskador som uppkommer om åtgärden eller byggnadsverket inte uppfyller föreskrivna krav. (ny) (16 kap. 9 §)

3 § Sådana funktionskontrollanter som avses i 8 kap. 25 § och sakkunniga i 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900) ska ha den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kunna styrka detta med ett intyg om certifiering.

Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete. (10 kap. 9 § PBL, 17 § första stycket PBF, 3 § OVK) (16 kap. 9 §)

4 § Byggnadsnämnden ska godta certifierade kontrollansvariga och funktionskontrollanter samt utlåtanden från sakkunniga vars kompetens har styrkts genom certifiering. Nämnden ska även godta kontrollansvariga, funktionskontrollanter och utlåtanden från sakkunniga som har styrkt sin kompetens på annat motsvarande sätt enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bestämmelser om när byggnadsnämnden kan besluta om byte av kontrollansvarig eller funktionskontrollant finns i 11 kap. 34 och 35 §§ plan- och bygglagen (2010:900). (18 § PBF) (16 kap. 9 §)

5 § En kontrollansvarig krävs inte för

1. en åtgärd som inte kräver lov eller anmälan,

2. nybyggnad eller väsentlig ändring av en anläggning som avses i

a) 6 kap. 1 § första stycket 4, om anläggningen är liten och endast avsedd för en fastighets behov,

b) 6 kap. 1 § första stycket 6, om vindturbinens diameter är mindre än tre meter, eller

SFS

- c) 6 kap. 1 § första stycket 7, 8 eller 9,
- 3. en sådan ändring av en byggnad som anges i 9 kap. 2 § 3 c plan- och bygglagen (2010:900),
- 4. en åtgärd avseende en skylt eller ljusanordning,
- 5. en åtgärd som kräver rivningslov efter beslut i detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
- 6. en åtgärd som kräver marklov enligt 9 kap. 11–13 §§ plan- och bygglagen, om åtgärden är liten. (ny) (16 kap. 10 §)

8 kap. Tillsyn

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om statliga myndigheters och byggnadsnämndens ansvar för tillsyn över att plan- och bygglagen (2010:900) och EU-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats i anslutning till lagen eller en sådan EU-förordning följs. (12 och 13 §§ FKH) (16 kap. 12 § PBL)

Tillsyn över kommunens beslut

2 § Bestämmelser om regeringens och länsstyrelsens tillsyn över kommunens beslut finns i 11 kap. 10–16 §§ plan- och bygglagen (2010:900). (information, 16 kap. 12 § PBL)

Kommunens tillsyn

3 § Om inte annat anges i detta kapitel ansvarar byggnadsnämnden för tillsynen över att

- 1. byggherren fullgör sina skyldigheter enligt plan- och bygglagen (2010:900) och föreskrifter i anslutning till lagen, och
- 2. bestämmelserna i 8 kap. 1–18 och 24–26 §§ samt 9 och 10 kap. plan- och bygglagen och anslutande föreskrifter följs i övrigt. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

Marknadskontroll av byggprodukter

4 § Boverket ska i egenskap av marknadskontrollmyndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93⁴ utöva marknadskontroll över byggprodukter som omfattas av

- 1. rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter⁵,
- 2. rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle⁶,
- 3. Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EEG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar⁷, och

⁴ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30 (Celex 32008R0765).

⁵ EUT L 40, 11.2.1989, s. 12 (Celex 31989L0106).

⁶ EUT L 167, 22.6.1992, s. 17 (Celex 31992L0042).

4. och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport⁸. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

5 § Boverket ska enligt förordning (EG) nr 765/2008 i fråga om det marknadskontrollansvar som följer av 4 §

1. informera allmänheten om sin verksamhet enligt artikel 17.2,
2. inrätta lämpliga förfaranden enligt artikel 18.2,
3. utarbeta program för sin marknadskontroll, skicka underrättelser om detta och göra det tillgängligt för allmänheten enligt artikel 18.5,
4. utföra de uppgifter som följer av artiklarna 20–22 och 23.2, och
5. samarbeta med andra enligt artikel 24.4. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

6 § Boverket får, enligt det marknadskontrollansvar som följer av 4 §, förstöra eller på annat sätt göra produkter obrukbara enligt artikel 29.4 i förordning (EG) nr 765/2008. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

Tillsyn över motordrivna anordningar i byggnadsverk

7 § I den mån en motordriven anordning som är installerad i ett byggnadsverk omfattas av tillsyn enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) ansvarar Arbetsmiljöverket även för tillsynen över att bestämmelserna om kontroll av motordrivna anordningar i 5 kap. denna förordning följs liksom de föreskrifter som har meddelats i anslutning till förordningen. (12 § FKH) (16 kap. 12 § PBL)

8 § Om det behövs för att säkerställa att en motordriven anordning som är installerad i ett byggnadsverk uppfyller de krav som gäller för anordningen enligt 8 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) och anslutande föreskrifter, ska tillsynsmyndigheten förelägga den som äger eller annars ansvarar för anordningen att se till att anordningen kontrolleras. Myndigheten ska i beslutet ange vad som ska undersökas. (6 § FKH) (16 kap. 11 § PBL)

Planering, samordning och uppföljning

9 § En tillsynsmyndighet ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

10 § En tillsynsmyndighet ska på begäran lämna den information som en tillsynsvägledande myndighet behöver för sin tillsynsvägledning. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

11 § Om en tillsynsmyndighet får kännedom om en överträdelse av en bestämmelse utanför myndighetens ansvarsområde eller upptäcker att en åtgärd behöver vidtas i fråga om ett tillsynsobjekt som inte omfattas av myndighetens tillsynsansvar, ska myndigheten underrätta den ansvariga tillsynsmyndigheten om detta. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

⁷ EUT L 213, 7.9.1995, s. 1 (Celex 31995L0016).

⁸ EUT L 106, 3.5.2000, s. 21 (Celex 32000L0009).

12 § Om ett tillsynsobjekt omfattas av krav på tillsyn enligt lagar och förordningar som har ett nära samband med varandra ska de ansvariga tillsynsmyndigheterna samordna tillsynen. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

13 § Skyldigheterna i 9–12 §§ gäller inte regeringen och Boverket. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

Tillsynsvägledning

14 § Boverket och länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning när det gäller tillämpningen av plan- och bygglagen (2010:900) och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Myndigheterna ska aktivt verka för samordning och samverkan i tillsynsvägledningen. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

15 § Länsstyrelsen ska

1. ge tillsynsvägledning i länet genom att ge byggnadsnämnderna råd och stöd i deras tillsynsarbete,
2. följa upp och utvärdera byggnadsnämndernas tillsynsverksamhet, och
3. lämna uppgifter till Boverket om länsstyrelsens tillsynsvägledning och utvecklingen av byggnadsnämndernas tillsynsarbete, om Boverket begär det. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

16 § Boverket ska ge tillsynsvägledning

1. till länsstyrelserna i såväl planfrågor som byggfrågor, och
2. till byggnadsnämnderna genom råd och stöd i deras tillsynsarbete. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

17 § Boverket och länsstyrelsen ska ha en plan för sin tillsynsvägledning. Planen ska omfatta en period av tre år och vid behov revideras. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

18 § Boverket ska årligen sammanställa erfarenheterna från

1. kommunernas tillsynsarbete, och
 2. länsstyrelsernas och verkets tillsynsarbete och tillsynsvägledning.
- Sammanställningen ska lämnas till regeringen. (ny) (16 kap. 12 § PBL)

9 kap. Byggsanktionsavgifter (alla bestämmelser utom 52 § är nya)

1 § En byggsanktionsavgift enligt 11 kap. plan- och bygglagen (2010:900) ska tas ut för de överträdelser och med de belopp som framgår av detta kapitel. (16 kap. 12 § PBL)

2 § Om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte upphör med överträdelserna ska en ny avgift för överträdelserna tas ut med dubbla det belopp som anges i detta kapitel dock högst 50 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken vid varje tillfälle.

En ny avgift får beslutas endast om den avgiftsskyldige har fått skälig tid att vidta rättelse. (16 kap. 12 § PBL)

3 § Om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter upprepar en sådan överträdelse ska en avgift för den nya överträdelsen tas ut med dubbla det belopp som anges i detta kapitel, dock högst 50 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalansen vid varje tillfälle.

Första stycket gäller endast överträdelser som upprepas inom två år från det tidigare beslutet om byggsanktionsavgift. (16 kap. 12 § PBL)

4 § Om ett beslut om byggsanktionsavgift efter överklagande har upphävts, ändrats eller fastställts genom en dom som har vunnit laga kraft, ska domstolen snarast skicka en kopia av domen till Boverket och ange vilket datum domen har vunnit laga kraft. (16 kap. 12 § PBL)

Nybyggnad

5 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften ett prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av byggnadens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

6 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en nybyggnad av en komplementbyggnad som är större än 15 kvadratmeter trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,35 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av byggnadens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

7 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en nybyggnad av en komplementbyggnad som är 15 kvadratmeter stor eller mindre än 15 kvadratmeter trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

8 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en nybyggnad av en annan byggnad än de som avses i 5–7 §§ trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 3,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av byggnadens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

Tillbyggnad

9 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 2 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en tillbyggnad av ett en- eller tvåbostadshus trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

10 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 2 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en tillbyggnad av en

SFS

komplementbyggnad som är större än 15 kvadratmeter trots att det krävs är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

11 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 2 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en tillbyggnad av en komplementbyggnad som är 15 kvadratmeter stor eller mindre än 15 kvadratmeter trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

12 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 2 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en tillbyggnad av en annan byggnad än de som avses i 9–11 §§ trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 2,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av tillbyggnadens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

Ändrad användning av byggnad

13 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av ett en- eller tvåbostadshus trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den bruttoarea som ändringen avser. (16 kap. 12 § PBL)

14 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av en komplementbyggnad som är större än 15 kvadratmeter trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,125 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den bruttoarea som ändringen avser. (16 kap. 12 § PBL)

15 § För en överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av en komplementbyggnad som är 15 kvadratmeter stor eller mindre än 15 kvadratmeter trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,125 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

16 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av en annan byggnad än de som avses i 13–15 §§ trots att det krävs lov är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den bruttoarea som ändringen avser. (16 kap. 12 § PBL)

Ändring genom att ny bostad eller lokal inreds

17 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 b plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av byggnad

som innebär att det i byggnaden inreds någon ytterligare bostad trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den bruttoarea som ändringen avser. (16 kap. 12 § PBL)

18 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 b plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av byggnad som innebär att det i byggnaden inreds någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den bruttoarea som ändringen avser. (16 kap. 12 § PBL)

Ändring av en byggnads utseende

19 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 c plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av en byggnad som innebär att byggnaden byter färg trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,125 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

20 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 c plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av en byggnad som innebär att byggnaden byter fasadbeklädnad trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

21 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 c plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av en byggnad som innebär att byggnaden byter taktäckningsmaterial trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,125 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

22 § För överträdelse av 9 kap. 2 § första stycket 3 c plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov för en sådan ändring av en byggnad som innebär att byggnadens utseende avsevärt påverkas på annat sätt än som avses i 19–21 §§ trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

Lov för byggnad

23 § För en överträdelse av 9 kap. 8 § första stycket 2 a plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

24 § För en överträdelse av 9 kap. 8 § första stycket 2 b plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

25 § För en överträdelse av 9 kap. 8 § första stycket 2 c plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

SFS

26 § För en överträdelse av 9 kap. 8 § första stycket 3 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

27 § För en överträdelse av 9 kap. 8 § första stycket 4 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

28 § För en överträdelse av 9 kap. 8 § första stycket 5 plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka bygglov är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

Lov för annan anläggning än byggnad

29 § För en överträdelse av 6 kap. 1 § första stycket 1 eller 4 denna förordning genom att inte söka bygglov för annan anläggning än byggnad trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

30 § För en överträdelse av 6 kap. 1 § första stycket 2, 3, 5 eller 6 denna förordning genom att inte söka bygglov för annan anläggning än byggnad trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 2,5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

31 § För en överträdelse av 6 kap. 1 § första stycket 7, 8 eller andra stycket denna förordning genom att inte söka bygglov för annan anläggning än byggnad trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

32 § För en överträdelse av 6 kap. 1 § första stycket 9 denna förordning genom att inte söka bygglov för annan anläggning än byggnad trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 1,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

Skyltar och ljusanordningar

33 § För en överträdelse av 6 kap. 3–4 §§ denna förordning genom att inte söka bygglov för en skylt eller ljusanordning trots att lov krävs är

1. byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp vid skyltar och ljusanordningar som motsvarar en yta på maximalt 5 kvadratmeter

2. byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp vid skyltar och ljusanordningar som motsvarar en yta på maximalt 20 kvadratmeter, och

3. byggsanktionsavgiften 0,75 prisbasbelopp vid skyltar och ljusanordningar som motsvarar en yta över 20 kvadratmeter. (16 kap. 12 § PBL)

Rivning

34 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att utan rivningslov riva ett en- eller tvåbostadshus som saknar särskilt bevarandevärde trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,5

prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den rivna byggnadens eller byggnadsdelens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

35 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att utan rivningslov riva en komplementbyggnad som saknar särskilt bevarandevärde och som är större än 15 kvadratmeter trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,125 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den rivna byggnadens eller byggnadsdelens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

36 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att utan rivningslov riva en komplementbyggnad som saknar särskilt bevarandevärde och som är 15 kvadratmeter stor eller mindre än 15 kvadratmeter trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,125 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

37 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att utan rivningslov riva en annan byggnad än de som avses i 34–36 §§ och som saknar särskilt bevarandevärde trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 2,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den rivna byggnadens eller byggnadsdelens sanktionsarea. (16 kap. 12 § PBL)

38 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att riva ett en- eller tvåbostadshus som enligt 9 kap. 34 § 2 bör bevaras är byggsanktionsavgiften 2,5 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den rivna byggnadens eller byggnadsdelens bruttoarea. (16 kap. 12 § PBL)

39 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att riva en komplementbyggnad som är större än 15 kvadratmeter och som enligt 9 kap. 34 § 2 bör bevaras är byggsanktionsavgiften 1,25 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den rivna byggnadens eller byggnadsdelens bruttoarea. (16 kap. 12 § PBL)

40 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att riva en komplementbyggnad som är 15 kvadratmeter stor eller mindre än 15 kvadratmeter och som enligt 9 kap. 34 § 2 bör bevaras är byggsanktionsavgiften 1,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

41 § För en överträdelse av 9 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att riva en annan byggnad än de som avses i 38–40 §§ och som enligt 9 kap. 34 § 2 bör bevaras är byggsanktionsavgiften 12 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av den rivna byggnadens eller byggnadsdelens bruttoarea. (16 kap. 12 § PBL)

Markåtgärd

42 § För en överträdelse av 9 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka marklov för schaktning eller fyllning inom en tomt trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

43 § För en överträdelse av 9 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka marklov för schaktning eller fyllning inom en allmän plats trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 1,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

44 § För en överträdelse av 9 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka marklov för schaktning eller fyllning i ett område utanför detaljplan trots att detta krävs är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

45 § För en överträdelse av 9 kap. 12 eller 13 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka marklov för trädgård trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp per träd. (16 kap. 12 § PBL)

46 § För en överträdelse av 9 kap. 12 eller 13 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att inte söka marklov för skogsplantering trots att lov krävs är byggsanktionsavgiften 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter. (16 kap. 12 § PBL)

Anmälan

47 § För en överträdelse av 6 kap. 5 § första stycket 1–5 och andra stycket denna förordning genom att inte anmäla en sådan anmälningspliktig åtgärd är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

48 § För en överträdelse av 6 kap. 5 § första stycket 6 och 7 denna förordning genom att inte anmäla en sådan anmälningspliktig åtgärd är byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

Kontrollansvarig

49 § För en överträdelse av 10 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att en åtgärd vidtas utan kontrollansvarig trots att sådan krävs är

1. byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp, om åtgärden är

a) anmälningspliktig, eller

b) lovpliktig och avser en sanktionsarea som inte är större än 100 kvadratmeter,

2. byggsanktionsavgiften 0,5 prisbasbelopp, om åtgärden är lovpliktig och avser en sanktionsarea som är större än 100 kvadratmeter men inte större än 200 kvadratmeter, och

3. byggsanktionsavgiften 1,25 prisbasbelopp, om åtgärden är lovpliktig och avser en sanktionsarea som är större än 200 kvadratmeter. (16 kap. 12 § PBL)

Startbesked

50 § För en överträdelse av 10 kap. 3 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att påbörja en åtgärd innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

Ta ett byggnadsverk i bruk

51 § För en överträdelse av 10 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) genom att ta ett byggnadsverk i bruk innan byggnadsnämnden har gett ett slutbesked eller intermistiskt slutbesked är byggsanktionsavgiften 0,25 prisbasbelopp. (16 kap. 12 § PBL)

Indrivning

52 § Bestämmelser om begäran om indrivning m.m. finns i 4–9 §§ indrivningsförrordningen (1993:1229). Att den betalningsskyldige ska uppmanas att betala fordringen innan ansökan om indrivning görs framgår av 3 § nämnda förrordning.

Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt. (23 § PBF) (16 kap. 12 § PBL)

10 kap. Bemyndiganden**Utformning av planer och byggnadsverk**

1 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om utformning av byggnader i 2 kap. 6, 8 och 9 §§ plan- och bygglagen (2010:900). (2 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

2 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om detaljplaner och områdesbestämmelser i 4 kap. plan- och bygglagen (2010:900). (ny) (verkställighetsföreskrift)

3 § Boverket får meddela de föreskrifter som i fråga om byggnaders lämplighet behövs för tillämpningen av 3 kap. 1 §. (18 § BVF) (jfr 16 kap. 2 § 3 PBL)

4 § Boverket får meddela de föreskrifter som i fråga om byggnaders tillgänglighet och användbarhet behövs för tillämpningen av 8 kap. 1 § 3 och 4 § första stycket 8 plan- och bygglagen (2010:900) och 3 kap. 5, 6 och 7 §§ denna förrordning. (17 kap. 21 § PBL och 5 samt 18 §§ BVF) (jfr 16 kap. 2 § PBL)

5 § Boverket får meddela föreskrifter om vilka hinder mot tillgänglighet och användbarhet som enligt 8 kap. 2 § andra stycket och 12 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:900) ska anses enkla att avhjälpa samt övriga föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om enkelt

avhjälpna hinder och om undantag från sådana krav. (delvis ny och 17 kap. 21 a § PBL) (16 kap. 3 § PBL)

Tekniska egenskapskrav

6 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om säkerhet i 3 kap. 12 §. (delvis 5 § PBF) (16 kap. 5 § PBL)

7 § Boverket får meddela föreskrifter om sådana krav på energihushållning och värmeisolering som ska uppfyllas av anordningar för rumsuppvärmning eller varmvattenförsörjning i andra byggnader än industribyggnader.

Boverket får meddela föreskrifter om märkning av sådana värmeanordningar som avses i första stycket, vem som ska märka dessa och vilken information som ska åtfölja märket. (35 e § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

8 § Boverket får meddela föreskrifter om sådan hushållning med vatten och avfall som avses i 8 kap. 4 § första stycket 9 plan- och bygglagen (2010:900). (18 § första stycket andra meningen BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

9 § Boverket får, utom i fall som sägs i 13 §, efter samråd med andra berörda myndigheter meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av 8 kap. 2, 5–8 §§ plan- och bygglagen (2010:900) och 3 kap. 8–11, 13–15 och 17–24 §§ denna förordning om inte någon annan myndighet enligt annan författning har rätt att meddela sådana föreskrifter. (18 § första stycket första meningen BVF) (16 kap. 2 § PBL)

10 § Trots kraven på vissa tekniska egenskaper på byggnadsverk i 8 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) och kraven på hissar i denna förordning får Boverket i det enskilda fallet ge dispens från bestämmelserna i 3 kap. 1, 5, 15 och 17 §§, om det finns särskilda skäl och dispensen

1. avser uppförande eller ändring av en byggnad i experimentsyfte, och
 2. inte medför en oacceptabel risk för människors hälsa eller säkerhet.
- (18 § andra stycket BVF) (16 kap. 2 § 5 PBL)

11 § Trafikverket får efter samråd med Boverket meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av 3 kap. 8–11 och 13 §§ i fråga om vägar och gator, utom för vägtunnlar, samt anordningar som hör till vägarna eller gatorna. (18 § tredje stycket BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

12 § Transportstyrelsen får efter samråd med Boverket meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av 3 kap. 8–11 och 13 §§ i fråga om vägtunnlar samt anordningar som hör till vägtunnlarna. (ny) (16 kap. 2 § PBL)

Tomter, allmänna platser och andra områden

13 § Boverket får i fråga om tomter, allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader meddela de föreskrifter som behövs för

tillämpningen av 8 kap. 9 § första stycket 2, 3, 5 och 6 plan- och bygglagen (2010:900). (delvis ny, jfr 6 § PBF)(16 kap. PBL)

SFS

Krav på underhåll

14 § Boverket får meddela föreskrifter om sådana krav på underhåll som avses i 8 kap. 14 § tredje stycket plan- och bygglagen (2010:900). (18 § första stycket andra meningen BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

Hissar och värmepannor

15 § Boverket får meddela närmare föreskrifter om vilka hissar som omfattas av 3 kap. 12 § 4 och vilka åtgärder som ska vidtas. Boverket får även meddela föreskrifter om vilka förändringar av en hiss som kan föranleda åtgärder enligt 3 kap. 12 § 5. (19 a § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

16 § Boverket får meddela föreskrifter

1. om sådana krav på hälsa och säkerhet samt tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga som ska uppfyllas av permanent installerade hissar som betjänar byggnadsverk och av säkerhetskomponenter som används i sådana hissar, och

2. om vilka hissar och säkerhetskomponenter som omfattas av föreskrifterna enligt 1. (35 a § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

17 § Boverket får meddela föreskrifter

1. om sådana krav på nyttoverkningsgrad som ska uppfyllas av nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformiga bränslen, och

2. om vilka värmepannor som omfattas av föreskrifterna enligt 1. (35 b § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

18 § Boverket får meddela föreskrifter

1. om bestyrkande av överensstämmelse med gällande krav på hissar med tillhörande säkerhetskomponenter och på värmepannor eller anordningar till värmepannor, och

2. om märkning av hissar med tillhörande säkerhetskomponenter och av värmepannor eller anordningar till värmepannor. (35 c § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

Linbaneanläggningar

19 § Boverket får meddela närmare föreskrifter om

1. innebörden av de krav på lämplighet samt tillgänglighet och användbarhet som anges i 8 kap. 4 § första stycket 7 och 8 plan- och bygglagen (2010:900) för linbaneanläggningar som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport⁹, och

2. innebörden av de krav på säkerhet som anges i 8 kap. 4 § första stycket 4 plan- och bygglagen för linbaneanläggningar som uppförts före den 3 maj

⁹ EUT L 106, 3.5.2000, s. 21-48 (Celex 32000L0009).

2004 och som omfattas av 8 kap. 24 § samma lag. (19 § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

20 § Boverket får meddela de föreskrifter om delsystem och säkerhetskomponenter som behövs till följd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport, varvid det som i 4 kap. 12 och 13 §§ samt 18 och 20 §§ detta kapitel sägs om hissar och säkerhetskomponenter ska gälla linbaneanläggningars delsystem och säkerhetskomponenter. (35 f § BVF) (16 kap. 2 § 3 PBL)

Byggprodukter

21 § Boverket får meddela föreskrifter om

1. villkor för CE-märkning av olika produktslag,
2. vilka uppgifter EU-intyg om överensstämmelse och EU-försäkran om överensstämmelse ska innehålla, och
3. vilken klass eller nivå som får användas för en byggprodukt om en sådan indelning har gjorts i anslutning till den tekniska specifikationen och någon annan myndighet inte enligt denna förordning eller annan författning har rätt att meddela sådana föreskrifter om de byggnadsverk där byggprodukten ska ingå. (24 § BVF) (16 kap. 6 § första stycket PBL)

22 § Boverket får meddela de närmare föreskrifter som behövs för tillämpningen av 4 kap. 5–8 §§. (30 § BVF) (16 kap. 6 § första stycket PBL)

23 § Boverket får meddela närmare föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll. (40 § BVF) (16 kap. 6 § första stycket 3 PBL)

Funktionskontroll av ventilationssystem

24 § Boverket får meddela föreskrifter om att vissa typer av ventilationssystem och system i vissa slag av byggnader ska vara helt eller delvis undantagna från bestämmelserna om funktionskontroll.

Boverket får i enskilda fall medge att en byggnadsägare under viss tid, dock högst 5 år, helt eller delvis undantas från bestämmelserna om funktionskontroll av ventilationssystem, om det finns särskilda skäl. (2 § OVK) (16 kap. 11 § PBL)

25 § Boverket får, efter hörande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, meddela föreskrifter om intervaller för återkommande besiktning av ventilationssystem. (1 eller 4 § OVK) (16 kap. 11 § PBL)

Kontroll av hissar och vissa andra motordrivna anordningar i byggnadsverk

26 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs om

1. besiktning eller annan teknisk kontroll enligt 5 kap. 8 §,
2. kompetenskrav för att utföra besiktning eller annan teknisk kontroll enligt 5 kap. 8 §, och
3. tillämpningen av 5 kap. 11 §.

Boverket får meddela närmare föreskrifter om vilka hissar och säkerhetskomponenter som avses i 1 kap. 8 § 1. (3 § FKH) (16 kap. 11 § PBL)

27 § När Boverket bedömer om det behövs föreskrifter enligt 26 § och när verket meddelar sådana föreskrifter ska det utgå från kraven på skydd för säkerhet och hälsa. Vid utformningen av föreskrifterna ska Boverket också beakta anordningarnas konstruktion och utförande samt den tillsyn och kontroll av anordningarna som ändå bedrivs.

I föreskrifterna ska det närmare anges

1. vilka slag av brister som har omedelbar betydelse med hänsyn till kraven på skydd för säkerhet och hälsa,

2. vilka brister som i övrigt kan ha betydelse med hänsyn till kraven på skydd för säkerhet och hälsa.

När Boverket utformar föreskrifterna ska verket samråda med Arbetsmiljöverket och Elsäkerhetsverket i den omfattning som behövs. (4 § FKH) (16 kap. 11 § PBL)

Ärenden om förhandsbesked, lov eller anmälan

28 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om handläggning av ärenden om lov och förhandsbesked i 9 kap. 21 § plan- och bygglagen (2010:900) och 6 kap. 6–8 och 11 § denna förordning. (16 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

Kontrollplan

29 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs om utformningen av en kontrollplan enligt 10 kap. 6–8 §§ plan- och bygglagen (2010:900). (ny) (verkställighetsföreskrift)

Kontrollansvariga och sakkunniga

30 § Boverket får meddela de föreskrifter om kontrollansvariga och sakkunniga kontrollanter som behövs för tillämpningen av 7 kap. 2–5 §§. (17 § fjärde stycket PBF, 3 § sista stycket OVK) (16 kap. 9 och 10 §§ PBL)

Byggnads-, rivnings- och markarbeten

31 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna i 10 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900) om utförande av byggnads-, rivnings- och markåtgärder. (19 § PBF) (verkställighetsföreskrift)

32 § Boverket får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av 5 kap. 17 §. (20 § andra stycket PBF) (16 kap. 5 § PBL)

Tillsyn

33 § En tillsynsvägläddande myndighet får inom sitt vägledningsområde meddela föreskrifter om vilken information en tillsynsmyndighet enligt

-
1. Denna förordning träder i kraft den 2 maj 2011.
 2. Genom förordningen upphävs
 - a) plan- och byggförordningen (1987:383),
 - b) förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem,
 - c) förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.,
 - d) förordningen (1999:371) om kontroll av hissar och vissa andra motor-drivna anordningar i byggnadsverk.
 3. Bestämmelserna i 9 § i den upphävda plan- och byggförordningen ska fortfarande tillämpas i fråga om planer och beslut som har meddelats före den 2 maj 2011.
 4. För tiden före utgången av 2012 behöver kravet på en korgdörr eller ett annat lämpligt skydd i 3 kap. 12 § 4 a inte uppfyllas, om hissen är försedd med en skylt som varnar för risken att klämmas av föremål som fastnar i schaktväggen. (nuv. 17 b § BVF)